
**UPOWSZECHNIANIE WŚRÓD ROLNIKÓW DOBRYCH
PRAKTYK LUB INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ
STOSOWANYCH W ROLNICTWIE EKOLOGICZNYM**

Monika Szóstek

TYTUŁ OPERACJI: „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”

REALIZATOR: Operacja realizowana w ramach konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu a partnerami jednostki naukowe i ośrodki doradztwa rolniczego.

TERMIN REALIZACJI: 06.2021 – 12.2024

FORMA REALIZACJI: założenie obiektów demonstracyjnych, praktyczne szkolenia, seminaria, konferencja.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA: PROW 2014-2020:

- DZIAŁANIE M01 – TRANSFER WIEDZY I DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA
- PODDZIAŁANIE 1.2 WSPARCIE DLA PROJEKTÓW DEMONSTRACYJNYCH I DZIAŁAŃ INFORMACYJNYCH

Jaki jest cel operacji?

Celem operacji jest upowszechnienie wśród rolników dobrych praktyk lub innowacyjnych rozwiązań stosowanych w ekologicznym systemie produkcji żywności. W funkcjonujących gospodarstwach ekologicznych poprzez wydzielenie ich części powstają tzw. „**obiekty demonstracyjne**”. Następnie zostają one dostosowane do przeprowadzenia demonstracji (**praktycznych szkoleń dla ostatecznych odbiorców**) zgodnie z opracowaną przez opiekuna naukowego instrukcją. Powstałe obiekty demonstracyjne pełnią funkcję narzędzi wspierających transfer wiedzy i mają na celu ułatwienie dzielenia się wiedzą w zakresie prowadzenia innowacyjnych rozwiązań produkcji rolnej, a także promocję dobrych praktyk w obszarze nowoczesnych rozwiązań na ich przykładzie.

Operacja realizowana w ramach konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu a partnerami jednostki naukowe i ośrodki doradztwa rolniczego. Na terenie całego kraju powstanie **235 obiektów demonstracyjnych**, w celu przeprowadzenia demonstracji dla **8 773 ostatecznych odbiorców**. Podejmowane działania w ramach operacji są objęte wsparciem merytorycznym przez **60 opiekunów naukowych i 320 doradców**.

Bezpośrednim organizatorem na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego jest Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie, którego zadaniem jest założenie 23 obiektów demonstracyjnych w celu przeprowadzenia praktycznych szkoleń dla 700 ostatecznych odbiorców.

Do kogo skierowane są działania?

Operacja została skierowana do mieszkańców obszarów wiejskich w tym:

- rolników,
- domowników rolnika,
- małżonka rolnika,
- osób zatrudnionych w rolnictwie,
- wnioskodawców lub beneficjentów operacji typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Uczestnictwo w nieodpłatnych demonstracjach odbywa się w zrekutowanych od 7 do 15 osobowych grupach w podziale na tematy demonstracji. Warunkiem obligatoryjnym jest dwukrotne uczestnictwo w demonstracji z zakresu produkcji roślinnej/zwierzęcej lub jednokrotne uczestnictwo w tematyce przetwórstwa i uboju. Udział w demonstracjach zakończony jest wydaniem ostatecznym odbiorcom zaświadczeń o uczestnictwie.

Więcej wiedzy i praktyki!

Praktyczne szkolenia w formie wizyt w obiekcie demonstracyjnym są szczególnie cenione przez doradców, przedstawicieli instytucji naukowych, ale przede wszystkim przez rolników występujących w roli właściciela gospodarstwa, jak i uczestnika. Szkolenia są doskonałą okazją do wymiany wiedzy, uczenia się o innowacjach, a także wykorzystania ich we własnym systemie gospodarowania. Przybrana forma praktycznych szkoleń ceniona jest również jako sposobność do dzielenia się doświadczeniami oraz nawiązywania i wzmacniania relacji społecznych.

Obiekty Demonstracyjne biorące udział w operacji na terenie województwa warmińsko-mazurskiego to szerokie portfolio podmiotów rolnych o różnym profilu działalności. Składające się z gospodarstw indywidualnych lub podmiotów funkcjonujących w systemie rolnictwa ekologicznego, zajmujących się:

- **produkcją roślinną:** zboża, rzepak, kukurydza, ziemniaki, bobowate i ich mieszanki, warzywa, rośliny jagodowe i zioła,
- **produkcją zwierzęcą:** bydło mięsne, bydło mleczne, owce, kozy, kury nioski,
- **przetwórstwem zbóż.**

Indywidualne podejście do gospodarstw, nadzór merytoryczny doradcy rolniczego i opiekuna naukowego pozwoliło opracować Instrukcje założenia i prowadzenia obiektu demonstracyjnego wraz z dziennikiem obserwacji dla każdego tematu demonstracji. Zasób wiedzy przekazywany uczestnikom podczas praktycznych szkoleń zawierający odpowiedni dobór odmian w przypadku produkcji roślinnej lub ras w produkcji zwierzęcej, niezbędne zabiegi i zalecane środki ze szczególnym naciskiem na innowacyjne rozwiązania i upowszechnianie dobrej praktyki. Transfer wiedzy, obserwacje, przeprowadzone badania w ramach demonstracji przyczyniają się do praktyki rolniczej. Innowacje i praktyczne rozwiązania można wykorzystać, porównywać lub też weryfikować w warunkach „rzeczywistych”.

Efekty?

- **Dofinansowanie rolnika** w ramach realizacji operacji w zakresie zryczałtowanych nakładów założenia demonstracji, kosztów związanych z dostosowaniem obiektów demonstracyjnych oraz udostępnienia i prezentacji zgodnie z programem dla wizyt ostatecznych odbiorców.
- **Upowszechnianie dobrych praktyk** poprzez tworzenie „nowej” wiedzy, wykorzystującej doświadczenia uczestników biorących udział w wizytach demonstracyjnych. Rolnicy mają możliwość poczynie-

nia obserwacji, porównania ze swoimi sposobami gospodarowania, a także wymiany doświadczeń i zyskania przekonania o możliwości stosowania nowych, lepszych od dotychczasowych rozwiązań, szczególnie cennym z uwagi na pokazywanie rozwiązań aktualnych i realnych.

- **Stosowanie innowacji** – elementem transferu nowych możliwości, nowości lub praktycznych rozwiązań, które można wykorzystać bezpośrednio w gospodarstwach. Innowacje wynikają z wprowadzanych wyników badań. Dają one rolnikom pewność podejmowania uzasadnionej decyzji o przydatności demonstrowanych rozwiązań lub innowacji dla potrzeb własnego gospodarstwa.
- **Demonstracje** jako platforma podnoszenia umiejętności i budowaniu potencjału, umożliwiającego praktyczne wdrażanie innowacyjnych praktyk w gospodarstwie poprzez uczestnictwo ostatecznych odbiorców.
- **Budowanie świadomości** rolników i dająca im pewność podejmowania uzasadnionej decyzji o przydatności demonstrowanych rozwiązań lub innowacji dla potrzeb własnego gospodarstwa.
- **Rozwiązywanie problemów.** Wizyty demonstracyjne tworzą platformę do powiązania potrzeb i problemów lokalnych rolników. Demonstracje pozwalają prezentować rozwiązania problemów, z którymi borykają się na co dzień rolnicy związani z uprawą roślin czy chowem zwierząt.
- **Wdrażanie wyników badań** poprzez demonstracje w gospodarstwach mogą działać jako transfer wiedzy wynikających z badań, a przechodzących do praktyki rolniczej. Innowacje i praktyczne rozwiązania można testować, porównywać lub też weryfikować w warunkach „rzeczywistych”.
- **Wdrażanie polityki.** Demonstracje są okazją do informowania rolników o nowych przepisach i regulacjach prawnych oraz dostarczania konkretnych rozwiązań i przykładów, oraz sposobów ich wdrożenia w gospodarstwach.

WZORCOWE GOSPODARSTWA EKOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZYKŁADEM DLA INNYCH, DĄŻĄCYCH DO ZMIAN ROLNIKÓW!

Ideą funkcjonowania obiektów demonstracyjnych jest wspieranie rozwoju, wymiana wiedzy i upowszechnianie dobrych praktyk zarówno rolniczych, jak i produkcyjnych funkcjonujących w systemie ekologicznym. Nacisk kładzie się tutaj również na innowacyjne rozwiązania, które mają ułatwiać pracę i jednocześnie wprowadzać polskie gospodarstwa do reorganizacji i korzystnych zmian. Poprzez opracowane i wdrażane przez opiekunów naukowych „Instrukcje założenia i prowadzenia demonstracji” w obiektach demonstracyjnych zastosowywane są innowacyjne rozwiązania poprzez które przechodzi się od teorii do praktyki rolniczej. Dzięki wizytom demonstracyjnym w gospodarstwach rolnicy mogą czerpać inspiracje od doświadczonych przedsiębiorców rolnych. Gospodarstwa demonstracyjne pełnią funkcję narzędzia wspierającego transfer wiedzy. Budowanie świadomości ekologicznej jest bardzo ważne, a działania prowadzone w ramach operacji pn. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych” to pierwszy krok

do zmian na szeroką skalę. Podczas wizyt demonstracyjnych uczestnicy wykazują się zainteresowaniem, chętnie podejmowane są dyskusje o wpływie zarządzania, wprowadzania innowacji czy też opłacalności prowadzenia gospodarstwa ekologicznego. Wnioski były proste – ekologia nie jest trudna, tylko żeby wszyscy się o tym przekonali, trzeba postawić na edukację i uczyć zarówno rolników, jak i odbiorców.

Szczegółowe informacje oraz materiały informacyjno-edukacyjne wytwarzane w ramach realizacji całej operacji znajdują się na:

- Strona internetowa: <https://wmodr.pl/projekty/prow-2014-2020-poddzialanie-12-wsparcie-dla-projektow-demonstracyjnych-i-informacyjnych>
- Facebook: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
- CDR O/Radom: <https://cdr.gov.pl/projekty-i-wspolpraca/projekt-demonstracje>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 1.2. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”, w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja realizowana w ramach Konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

Adresy Zespołów Doradców:

■ BARTOSZYCE , ul. Kętrzyńska 45A, tel. (89) 762 22 05
■ BRANIEWO , ul. Kościuszki 118, tel. (55) 243 28 46
■ DZIAŁDOWO , ul. Polna 6/20, tel. (23) 696 19 75
■ ELBLĄG , ul. Nowodworska 10B, tel. (55) 235 32 36 • Pastęg, ul. Bankowa 25, tel. (55) 248 55 04
■ EŁK , ul. Zamkowa 8, tel. (87) 621 69 67
■ GIŻYCKO , ul. Przemysłowa 2, tel. (87) 428 51 99
■ GOŁDAP , ul. Wolności 20, tel. (87) 615 19 57
■ IŁAWA , ul. Lubawska 3, tel. (89) 649 37 73 • Lubawa, ul. Gdańska 26, tel. (89) 645 24 22
■ KĘTRZYN , ul. Powstańców Warszawy 1 (budynek Społem), tel. (89) 751 30 93
■ LIDZBARK WARMIŃSKI , ul. Krasickiego 1, tel. (89) 767 23 10
■ MRĄGOWO , ul. Boh. Warszawy 7A/2
■ NOWE MIASTO LUBAWSKIE , ul. Kazimierza Wielkiego 5, kom. 665 690 332
■ NIDZICA , ul. Słowackiego 17, kom. 665 960 367
■ OLECKO , Al. Zwycięstwa 10, tel. 665 910 617
■ OLSZTYN • Biskupiec, ul. Niepodległości 4A, tel. (89) 715 22 59
■ OSTRÓDA , Grabin 17, kom. 665 990 519 • Morąg, ul. Dworcowa 13, tel. (89) 757 47 61
■ PISZ , ul. Warszawska 5, tel. (87) 423 20 33
■ SZCZYTNO , ul. Józefa Narońskiego 2, kom. 665 892 933
■ WĘGORZEWO , Plac Wolności 1B, tel. (87) 427 12 21

